

Hennes ende son var ombord

● – Lennart var inte med bland de tre som räddades. Jag kan inte förstå att de kunde släppa ut båten när det stormade så kraftigt, säger Judith Grundström. I handen håller hon ett fotografi av sin saknade son Lennart.

FOTO: TORKEL OLOFSSON

Finländskt fartyg lokaliserade vraket

□ I onsdags fick Judith Grundström i Mullsjö, Nordmaling, ta emot det obehagliga budet att hennes ende son Lennart Grundström, 55 år, befaras ha omkommit i färjekatastrofen.
□ Lennart befann sig på hemresa från en tjänsteresa med 14

kollegor från Statoil. Endast tre av 15 kollegor har räddats från den svåra färjekatastrofen.

□ I dag är det dubbel sorg hos familjen Grundström. En syster till Judith ska begravas i helgen. På fredagen lokaliserades

vraket efter den havererade färjan av ett finländskt fartyg. Så snart som möjligt kommer en kamera att skickas ner för att om möjligt få en förklaring till katastrofen.

DEL 1 SIDORNA 8-9

FÄRJEKATASTROFEN PÅ ÖSTERSJÖN

Judith 79, sörjer sin ende son

"Lennart var väldigt omtäckt"

Hemma hos Judith Grundström i Mullsjö, Nordmaling, är det tyst. Sorgen har gript tag i familjen. Sonen Lennart Grundström, 55 år, befaras ha omkommit i den svåra färjekatastrofen. Han befann sig på hemresan med 14 kollegor från Estland. Endast tre kollegor har räddats.

Solen skiner och lyser upp de vackra bostöven. Det känns som en skymt att naturen kan visa upp sitt vackraste ansikte när hela Sverige sörjer färjekatastrofens offer.

• Talande tystnad

Hos familjen Grundström är det tyst. Inga radioutsländningar hörs mala på om olyckan. Inga dagstidningar ligger framme som kan påminna om det grymma som har skett.

På kökshyllan står endast en stor blomkruka från Lennarts arbetsgivare Statol. Han var bosatt i Umeå men växte upp i Mullsjö, Nordmaling. Lennart ansvarede för Statols gasanläggning i Pitä.

• På väg hem

Han befann sig på hemresa tillsammans med 14 kollegor när katastrofen inträffade. Endast tre av

hans kollegor har räddats till livet. – Vi vet ingenting om olyckan förutom församlingsprästen Walter Hjorth meddelade oss om det inträffade, berättar Judith Grundström, Lennarts 79-åriga mor.

I dag har familjen dubbel sorg. Till helgen ska en syster till Judith begravas i Nordmaling samtidigt befaras den ende sonen ha omkommit.

Statol kontaktade även Lennarts syster Berit. Hon satte sig genast på planet hemifrån Skara för att sitta sin mor i den obarmhärtiga övisheten. Tillsammans med gårdskarlens lvar, som i många år har levt som en familj, vänner och ögonsten efter timme.

– Vi är helt maktlösa, vi kan inte göra något annat än att vänta, säger Berit samlat.

De har fått åtskilliga telefonanrop och påbudsningar från släkt, byten och vänner som öppet stöttar och visar sitt djupa deltagande i familjens sorg.

• Hade många vänner

Varje dag ringer de från Statol. De har ställt upp till hundraprocent. Vi har fått en fantastisk vän som var en nära vän till Lennart. Han har sagt att vi får ringa honom när han helst på dygnet, säger Judith och ögonen blir fuktiga.

– Lennart var en väldigt omtäckt människa och hade många vänner. Jag kan inte förstå att de kunde släppa ut bilen på vattnet när det stormade så, fortsätter hon och skakar uppgivet på huvudet. Bland blommorna från alla nära och kära står ett litet fotografi av Lennart Grundström mot en vas. Han hade nyligen fyllt 55 år. Arbete satte han i framtiden rummet så det blev aldrig tid över till att skaffa familj.

• Chockade

Närmast sörjande är mamma Judith och syster Berit. De lever i ett chocktillstånd i dag. – Värst är det nog för mamma. Hon har nog inte förstått vidden av olyckan ännu. De dagliga telefonanropen från Lennart som nu helt kommer att utebli.

– Vi lever i ett vakuum. Vi skulle vilja veta om Lennart dödades bekräftat, säger Berit och drar djupt efter andan.

INGELA HJULFORS BERG

"Skolan sörjer"

– Lärarna i Marie rektorsområde pratar faktiskt med eleverna. Det är naturligt att vi missar att prata ut i vissa klasser men den större delen av lärarna har tagit upp färjekatastrofen med Estonia.

Det säger Göran Nygren, som denna vecka vikarierar som rektor i Marie rektorsområde, med en ledning av den krisen en förklaring rikade mot skolorna i detta distrikt gårdagens VK.

– Antingen har diskussionerna

börjat spontant eller också har de väckts av lärarna. Men lärarna har tagit i grupper i klasserna och fått flera färjekatastrofer har verkligen bearbetats.

– Jag kan inte garantera att alla lärare talat ut tillsammans med eleverna men merparten har gjort det. Man kan visserligen göra mer för att mota barns krisreaktioner men mycket är redan gjort, säger Göran Nygren.

Nygren berättar också att flaggorna på skolorna i Marie rektorsområde blåst på halv våg.

ROLAND TIDSTRÖM

• Anhöriga, bybor och vänner har skickat blommor och ringt tröstande telefonsamtal till Judith när det blev klart att Lennart fanns med bland de saknade från färjekatastrofen. Familjen har i dag dubbel sorg. Till helgen ska en syster till Judith begravas. FOTO: TORKELO OLFSSON

Sjöfartsverkets roll utreds

STOCKHOLM (TT) Vågaras slet upp bogvisret – vatten trängde in och fylde bildskär på Estonia upp till knähöjd. Färjans tyngdpunkt försköts och Estonia kantrade.

Så såg händelseförloppet ut när Estonia gick till botten, enligt sjöfärdsdirektör Bengt Erik Stenmark.

– Om vi haft en komplett bild av tidigare liknande incidenter hade Estoniafartyget kanske kunnat undvikas, sade Stenmark vid en presskonferens på fredagen.

– Efter hans uppgifter på fredagen om att sjöfärdsinspektionen inte utrett tidigare incidenter ordentligt beslutade kommunstyrelsen Mats Odell att tillsätta en utredning som ska granska om inspektionen brutit i sin arbets- och rapporteringsverksamhet.

STENMARK KAN INTE SÄGA NÄR BOGVISRET OPPLÖPES.

– Det kan ha slagits upp när fartyget mötte hård sjö redan på ett tidigt stadium av resan. Det är inte säkert att den öppna porten

gett något utslag på kontrollpanelen. Sedan bogvisret släpits upp flodade vatten in på däck genom den inre porten och ner i maskinrummet – dit ner var dörrarna öppna. Med 30-40 centimeters vattendjup på däck försköts fartygens tyngdpunkt. Estonia kantrade och sjönk snabbt.

En vittne uppger att han vadat i vatten upp till knäna på Estonia bildskär den ödesdigra natten. En annan person har sett färjan på botten med bogvisret borta.

– Olyckan var ett faktum när bogvisret öppnades, fartyget är utdömt om det tar in vatten på bildskär.

– Den inre porten (rampen som fordonen kör upp på) har mindre betydelse. Den är inte gjord för att stå emot vågor.

• Kanske inte märktes

Stenmark kan inte säga när bogvisret öppnades.

– Det kan ha slagits upp när fartyget mötte hård sjö redan på ett tidigt stadium av resan. Det är inte säkert att den öppna porten

av fallen kom vatten in på bildskär. Men sjöfartsverkets inspektion av fartyget efter incidenterna har inte varit tillräcklig, sade Stenmark på fredagen.

– Inspektionerna har varit tekniskt inriktade och syftat till att få fartygen sjödygliga igen.

Men man har inte känt till andra incidenter eller haft fantasi nog att förstå att detta varit en incident i en serie av incidenter. Man har kanske inte heller insett vikten av att rapportera detta vidare i organisationen, sade Stenmark.

• Diana II drabbad

En av de färjor som drabbats av problem med bogport och bogvisret är Diana II förra året.

I mycket hårt väder på rutten Trelleborg-Rostock, trafikerad av TT-line, fick fartyget visserligen bortsläppta, men lyckades ändå ta sig till hamn.

Men händelsen anmälades aldrig av rediet, enligt sjöfärdsinspektionen.

– Vi har inga uppgifter om

händelsen. Fartygschefen har skyldighet att skriftligt lämna en rapport till sjöfärdsverket i Norrköping. Det har inte gjorts, säger förste fartygsinspektör Åke Sjöholm i Malmö till TT.

Men enligt TT-lines VD i Trelleborg, Lars-Åke Mårtensson, var det aldrig någon fara för fartyget vid tillbudet.

• Tog in vatten

Aven Finlandfärjan Mariella bogade på en resa från Helsingfors 1986 ta i vatten genom bogporten. Kaptenen slog back i maskin för att få undan vattnet, och vände åter till Helsingfors. Även passagerarfärjan Finlandia har haft liknande problem.

Men Viking Line tillbakavisar bestämt dessa uppgifter. Rediet uppger att Mariella vid det tillfället inte tog in vatten på bildskär genom förporten.

Sjöfärdsverkets generaldirektör Kaj Janerus välkomnar regeringens utredning av sjöfärdsinspektionens arbete.

CHRISTER GUMMELSON

Ytterligare ett offer kom från Vilhelmina

En tidigare vilhelminabo, Inga-Lisa Olofsson, som var bosatt i Stockholm, omkom sannolikt när färjan Estonia förläste i Östersjön i onsdags natt.

Hon fanns med ombord men finns inte med på de listor över överlevande som offentliggjorts.

Inga-Lisa Olofsson var född och uppvuxen i Sjöklåsa, Vilhelmina. Hon har i hela sitt liv arbetat inom polisen, först i Vilhelmina men i början av 1960-talet flyttade hon till Halmstad och därefter till Stockholm.

I Stockholm blev hon familj och aktiv och det var i det sammanhanget hon och en annan grupp poliser åkte på en konferens med färjan till Estland. På återresan åkte hon och det övriga sällskapet med Estonia som förläste i det halsdräkt på Östersjön.

Inga-Lilla Olofssons närmast anhöriga är en dotter och syster. System Elsa Jonsson, som bor i Rättvik, åkte själv med en finslandfärja i måndags.

Olyckan är fruktansvärd. När man dessutom hör att det är fel på alla färjor är det än mer fruktansvärt, säger Elsa Jonsson.

ROLAND TIDSTRÖM

• Britt Fredriksson, Umeå, som blev vittne till det svåra räddningsarbetet efter överlevande från Estonia. FOTO: TORKELO OLFSSON

Britt glömmmer aldrig helvetet

Reaktionerna på de nya uppgifterna att sjöfärdsinspektionen undanhållit uppgifter om allvarliga tillbud som inträffat är inte måliga.

– Jag känner jag blir så förbannad. Om uppgifterna fått komma fram kan det ha lett till att sådana åtgärder vidtagits så att Estonia-olyckan kanske hade undvikits.

Det säger Britt Fredriksson vid umepolisens och vittne till räddningsarbetet vid färjekatastrofen i Östersjön.

Britt var tillsammans med ett 40-tal poliser från Norr- och Västerbotten ombord på färjan Mariella, som deltog i räddningsarbetet timmar efter att Estonia förläst.

– Det är oerhört. Man har bara struntat i det, tillåter hon.

• Oerhörda vågor

Britt berättar vilket fruktansvärt väder som rådde vid olycksplatsen. Hon satte sin polis-kollega på båtens sjunde våning

av ålta. Det var så höga vågor att de sköljde över relingen på denna våning.

– Det gick inte att gå ut. Kan nästan fatta hur små vi kändes, undrar Britt.

Hon ska aldrig glömma den syn hon såg när hon klev upp på onsdagsmorgonen. Hon hade lagt sig vid midnatt. Sjögången var fruktansvärd och när bilen krängde som väst under nästan måste hon vända tag i något stadigt för att hålla sig kvar i sängen.

• Tog tid att fatta

Kvart i två vaknade hon upp ur dösen av kaptenen som sände ut ett meddelande att det varit en bålolycka och att Mariella skulle delta i räddningsarbetet men att passagerarna inte behövde oroa sig.

Jag trodde bara att något passagerarfartyg eller lastfartyg gått på grund. Så jag låg kvar i bytten. Till halv sex när kaptenen sände ut nästa besked om att på grund av en passagerarfartyg förlöst, "Förlist", tänkte jag, det måste betyda att den sjunkit. Det tog ett par minuter för mig att förstå.

– Jag drog på mig kläder, rusade upp och såg eländet. Chockad stannade jag ut över det svarta stora

havet med bara vågor, vågor. Och de orange räddningsbåtar och flytvästar som låg överallt, överallt, och gupade i vågorna. Jag blev alldeles paralyserad, fastnade inte att det kunde vara sant, berättar Britt.

Runt om fanns flera räddningsfartyg och räddningshelikoptrar surrade i luften. Inne i bilen lade hon slinkigt märke till vad tyst det var, trots att människorna var många. Nästan kooligt tyst. Folk talade bara högljutt, nästan viskande. På TV följde man sändningarna men de var på finska och när finskspråkig översatte det viktigaste.

• Fick inte hjälpa till

Passagerarna ombord på Mariella fick inte gå ut. De 47 poliser från Norr- och Västerbotten erhöj sig att hjälpa till i räddningsarbetet eftersom de är poliser och har vana av olycksarbete och liknande. Men fartygsledningen på Mariella avstod erbjudandet. Däremot tilläts ett gäng läkare som varit på konferens delta i räddningen.

På sätt och vis tycker jag det var märkligt att vi poliser inte fick hjälpa till. Nu satt vi instängda på

båten, kunde inte göra någonting och bara vara åskådare, reflekterar Britt Fredriksson.

25 överlevande från Estonia kunde räddas ombord på Mariella. Men det var definitivt ingen lätt uppgift i det hårda väder. Britt såg en uppblåsbar räddningsflotte slog runt i den hårda blåsten när den vinschades upp ur havet.

– Vi satt slott uten mig att det kunde ha varit Mariella som förlöst. Under onsdagen gick det uppgifter i medierna att det fanns poliser ombord på Estonia. Jag tänkte genast att mina anhöriga tror väl att jag också är på Estonia.

– Men möjligheten att ringa hem var dålig. Det fanns bara en enda mynighet på hela båten för passagerarna. Det tog två och en halv timme för mig att köa in när jag kunde ringa hem till min mamma och barna hemme. Hon var så orolig så hon trodde hon måste till sjukhus. Den enda telefonen var en stor brist, säger Britt.

• "Jag glömmmer aldrig"

Efter tolv timmar vid olycksplatsen gav sig Mariella väg till Stockholm. Sen blev det flyg till Umeå och en helt annan värld än den fasansfulla verkligheten hon ha-

de sett timmarna innan. Sveriges största katastrof i fredstid.

– Det var en underlig känsla. I Umeå verkade alla så oberörda. Livet rullade på som om ingenting hade hänt. Där ute på Östersjön var det ett rent helvete. Jag kommer aldrig att glömma.

– Jag kommer inte att gå ombord på någon färja i mitt liv. Skulle då aldrig komma tillbaka till en båt. Den atmosfär som är på färjorna med dansrestauranger och hytter känns motbjudande. Men, kanske försvinner de också kinslarna med tiden, säger Britt Fredriksson.

• Annan människa

När hon och de sju övriga poliserna från Umeå anlände med flyget i förrgår tog de om hand i snabbheten av chefer, kurator och sjukhuspersonal för att de skulle få en chans att bearbeta upplevelserna från färjekatastrofen. Sen kom hon uttrött till familjen och gick var hon åter på arbetet på polisens brottsförbyggande avdelning. Men det är en Britt Fredriksson med ett annat perspektiv på livet och på verkligheten än det var före Helsingforsförelsen.

ROLAND TIDSTRÖM

• Britt Fredriksson, Umeå, som blev vittne till det svåra räddningsarbetet efter överlevande från Estonia. FOTO: TORKELO OLFSSON

Sörjande kan slippa väntan

STOCKHOLM (TT) Saknade efter färjekatastrofen, som bevisligen var ombord när MS Estonia förläste ska rättsligt kunna förklaras vara döda inom en månad.

Det kan ske genom att lokala skattemyndigheter registrerar de saknade som döda.

Det dröjer annars minst två år från olycksdagen innan tingsrätten kan förklara döda avlidna personer som döda. Sådana är reglerna.

Förutom sorgen kan denna långa väntan bli ytterligare en belastning för anhöriga.

ROLAND TIDSTRÖM

De levandegör vårt kulturarv

NORDMALING (VK)
Att få skapa med sina händer är både kreativt och utvecklande tycker tjejerna i årskurs 9 på Centralskolan.

Trots att skolans slöjd- och gymnastiktimmar har minskat i antal finns det hopp för den kreative.

Sedan sjuan har de tolv tjejerna i nian haft tre timmars tillval, textil- och hantverksteknik, frivilligt i veckan.

Det handlar förstås om att skapa i tyg men även att testa olika tekniker såväl nya som gamla beprövade.

● Forskning

– Vi har bland annat hållit på med experimentell virkning. Då virkade de utsvängda byxor och västar, berättar deras lärare Lisbeth Bäckman.

Innan en ny teknik testas forskar tjejerna efter skrivet material om tekniken och läser på. De har bland annat fått veta att virkning nästan bara förekommer i Sverige.

– Det finns en otrolig hantverkstradition i Sverige som inte får försvinna. Därför är det så viktigt att kulturarvet förs vidare, säger Lisbeth.

I vår har tjejerna sytt egna jackor efter eget huvud. De har designat, gjort färgval och tänkt ut olika lösningar om var fickor skall sitta och hur de ska användas.

Jackorna finns nu till allmän beskådan på Centralskolan. Att kunna presentera sitt alster ingår också i undervisningen.

● Kräver logik

– Arbetet med sömnad innebär en hel del logiskt tänkande och matematik också. Eleverna lär sig massor och dessutom har de

1110-94
kul under tiden, poängterar Lisbeth.

– Dessutom kan man tjäna pengar på att sy själv och få det mera personligt, säger Emma Johansson.

En del av terminen ägnar de sig åt att bevaka ett aktuellt kulturområde. Under golfkriget försökte de fördjupa sina kunskaper om Irak och lära sig något om irakiskt konsthantverk.

– Det fanns nästan ingenting om Irak. Så vi bjöd in några iranier som kunde berätta om Irak. De visade upp saker som de brukar tillverka. Det var jättelyckat, säger Lisbeth.

I höst ska de ägna sig åt skinnberedning.

INGELA HJULFORS
BERG

● Här sitter tjejerna från textil- och hantverksteknik-tillvalet på Centralskolan, Nordmaling. Sittande från vänster: Elenor Olofsson, Elin Rönnbär, Annlina Olsson, Lina Eriksson, Emma Johansson, Eleonora Lindström, Marina Hörnsten och Carolina Bäckman, liggande frv: Maria Gustavsson och Maria Lundström.

FOTO: INGELA HJULFORS
BERG

● Karina Österlund och Peter Lundberg, Nordmaling, fick den 28 september på Umeå BB en pojke som var 51 cm lång och vägde 3 760 gram. Storebror heter Jonathan.

1/10-92

● Charola och Hans Lindberg, Lögdeå, fick den 19 september på Umeå BB en flicka, Jenny, som var 49 cm lång och vägde 3 290 gram. Syskonen heter Ellenore och Erik.

1/10-92

applåden

... för våra ledare för Nordmalings IF:s fotbollsknattar 1985-86, Sven Kinunen, Eilert Henriksson, Turid Austvik, Mehdi Farokhian och alla andra som hjälpt till under säsongen.

1/10-92 Eric o Olov Johansson

Två skadade i krock

3/10-94

OLOFSFORS: Två personer fördes till universitetssjukhuset i Umeå för undersökning och vård efter en trafikolycka i Olofsfors, Nordmaling, på söndagen. De skadade körde var sitt fordon. Några passagerare fanns inte i bilarna.

Olyckan inträffade vid 12-tiden i korsningen Olofsfors-Nyåkersvägen. En bilist med väjningsplikt skulle passera korsningen men uppmärksammade inte ett fordon med företråde som kom i riktning från E4, alternativt trodde sig kunna passera korsningen i tid. Vid korsningen råder nedsatt hastighet till 70 km/h. Bilarna ramponerades svårt och förarna klagade över smärtor i bröst och nacke men var båda vid fullt medvetande.

Inbrott i sommarstugor

3/10-94

NORDMALING: Två sommarstugor i Järnäs, Nordmaling, utsattes för inbrott den gångna helgen.

Från den ena försvann en tavla och ett pendelur till ett okänt värde. Från den andra försvann antika föremål, bland annat lampor och en ljusstake värda cirka 7 000-8 000 kronor. I den sistnämnda stugan krossades även en toalettstol.

Tjuven eller tjuvarna tog sig in genom att krossa en ruta i båda stugorna.

Polisen misstänker att någon organiserad liga kan ha härjat i trakten.

En videobandspelare och guldsmucken stals vid ett inbrott i en sommarstuga i Rödviksstrand, Nordmaling. Någon eller några hade tagit sig in genom att bryta upp dörren vid altanen. Inbrottet upptäcktes när ägarna kom till sin stuga på lördagmorgonen.

Bra start för Nordmaling...

3/10-92

Nordmalings handbollsherrar, som i fjol blev seriesegrare i div II, fick en bra start på årets serie.

I premiären besegrades nykomlingen Östersund HK.

NIF visade upp ett variationsrikt spel och vann med 32-15 (16-7).

Stämningen var på topp då Nordmaling hade hemmapremiär i Norrskenshallen. Efter en hejdundrande entré bröts dock leken för en stunds allvar då de drabbade i färjekatastrofen hedrades med en tyst minut innan spelet blåstes igång.

Östersund, som i fjol gick obeseget genom div III och ånyo är tillbaka i tvåan, stötte på svårast tänkbara motstånd. NIF inledde med ett självförtroende som nästan fick ÖHK att stumna.

● Förträfflig målvakt

NIF drog ifrån redan i inledningen, mycket tack vare högt tempo och god teknik. Inte blev det sämre av att Nordmalings målvakt Erling Johansson hade en av sina förträffliga dagar och knep den ena bollen efter den andra. Nordmaling gick därigenom till pausledning med hela 16-7.

Den andra halvleken blev inte direkt spännande resultatmässigt, men den var trots allt intressant att se då det bjöds på händelserik och välspelad handboll. Hemmalaget fick möjligheten att känna sig för och trimma in de sista detaljerna innan det riktigt hettade till i seriesammanhang. Nordmalings segersiffror 32-15 är inte mycket att orda om.

- Jag tycker att vi gjorde en bra premiär. Vårt

spel är gediget och det är bra att alla gör mål, summerade Nordmalings tränare Johan Alatalo efter den trygga segern.

Inte heller ÖHK:s tränare Roger Lorentzen var speciellt missnöjd med sitt lags premiärspel trots förlusten.

- Vi hade 8 av truppens 20 spelare borta av olika anledningar, och att möta seriesens kanske bästa lag i inledningsmatchen är ingen lätt uppgift. Vi gjorde en kämpainsats och spelarna får godkänt, tyckte Lorentzen efter premiären.

I en mycket sammansatt trupp så finns det många individuellt duktiga spelare i Nordmaling.

● Marklund målkung?

Dagens höjdpunkter var bland annat den unge Johan Marklund som kan bli den nya målkungen i Nordmaling, och Lars-Göran Nyström som spelar en viktig roll i försvaret tillsammans med målvakten Erling Johansson.

Målgörare Nordmaling: Tommy Enberg 5, Andreas Lundqvist 5, Stellan Bäckman 5, Johan Markström 4, Mikael Hägglund 3, Lars Jonsson 3,

● STÖTTESPELARE som kommer att bli oerhört viktiga för NIF denna säsong: Lars-Göran Nyström (t v) och Johan Markström.

FOTO: MARIA GIDLUND

Anders Rönnqvist 3, Björn Jonsson 2, Lars-Göran Nyström, Anders Nilsson.

Östersund: David Kraft 5, Peter Wennerman 3, Görgen Jensen 3, Kurt-Ove Persson 2, Fredrik Andersson, Henrik Larsson.

Domare: Kenneth Bäck och Kent Ströberg, Sundsvall.

MARIA GIDLUND

Ulla-Maj omstridd inom partiet

NORDMALING (VK)
Nordmalings nya kommunalråd, socialdemokraten Ulla-Maj Andersson, är omstridd inom det egna partiet. Med 82 strykningar var hon endast passerad av partikamraten Assar Nilsson som seglar i ensamt majestät över 100-strecket, totalt 101.

Bland övriga partitoppar är det enbart Bengt Gunnarsson, kds, samt Liselotte Olsson, v, som klarar sig utan strykningar.

Det finns ett talesätt som säger att "på den som alltid står i blåsväder, samlas inget damm". Det verkar stämma bra på politikerna i Nordmaling. Av de totalt cirka 120 namn som fanns valbara på de olika partiernas listor har 102 fått vidkännas strykningar i mer eller mindre antal. Bäst klarade sig kds med endast fem av elva kandidater på strykningslistan. Däremot fick samtliga 31 socialdemokrater, samtliga 16 moderater, samtliga 18 npp-politiker, nio av 17 folktoppar, 15 av 17 centerkan-

didater samt åtta av nio vänsteranhängare sina namn minst en gång struket.

Det kan vara till viss del orättvist att enbart se till antalet strykningar utan att sätta dem i relation till totala antalet röster. Den här jämförelsen bortser från detta och redovisar enbart det antal gånger som namnen strukits från godkända valsedlar.

Bland socialdemokraterna dominerar fyra namn, Assar Nilsson (101), Ulla-Maj Andersson (82), Gunnar Wiklund (74), samt Lasse

Eriksson (51). Bland moderaterna är det jämnare. Östen Gustavsson toppar med 7 före bland andra Jan Granlund (6). Centern har två kandidater som strukits mer än andra, Ulla Ersholt samt Matz Johansson, båda elva gånger.

Christer Bäckman, folkpartiets förstanamn, har fått åtta strykningar och Nisse Sjödin samt Claes Ameln i npp vardera fem. Av dem som strukits i kds samt v har ingen fått mer än en strykning.

OWE FREDRIKSSON

Sånggruppen sjöng på symöte

NORDMALING: Sånggruppen Plej, välkänd i många bygder, gästade Nordmaling under höstens andra symöte på Levar EFS. Gruppen består numera av Britta Pramborg, Gösta Juteborn, Valborg Larsson och nytillskottet Orvar Westerlund på dragspel.

I våras vann gruppen uttagningsstävlingen i seniorchansen och fick komma till Skansen och tävla, något som Valborg Larsson berättade om på ett medryckande sätt. Deras rika repertoar är bland annat ur den nicaraguanska bondemässan. Pastor Senita Ohlsson avslutade gudstjänsten.

Annorlunda höstupptakt

NORDMALING: Nordmalings församlingsskär har haft höstupptakt med en annorlunda samling. Det började med en mässa i s k Taizee-stil. Namnet taizee kommer från en ort i Frankrike där ungdomar samlas i stora skaror och även bor kortare eller längre tid. Man firar "mässa" - sjunger sina lovsånger och sitter gärna tysta däremellan. Nu hade kvällens inbjudare, "sommarrundvikarna" Elsi och Evert som numera bor i Enköping, ordnat denna mässa i sin hemkyrka med hjälp av kyrkoherde Ågerstrand och Maria Bouvin. Maria sjöng de vackra sångerna och Gunnar Ågerstrand höll mässan. Efteråt samlades man i kyrksalen till lekfull föreläsning och ordförande Hans Johagen berättade från rikskonventet i Skellefteå. Prosten Sigvard Spinell kåserade och det sjöngs en sång till ackompanjering av Margareta Lundberg, som också skötte orgeln under mässan.

Celebert besök på teaterförening

BRATTSBACKA: När Nordmalings musik- och teaterförening höll årsmöte i Brattsbacka bygdegård fick de celebert besök. Två aktörer från Riksteatern, Yvonne Wangrot och Anders Forslund, dök nämligen upp och framförde en rivande komedi. När en stjärna faller.

Handlingen utgjordes av en servitris liv och leverne varvat med 30-talssånger inlevelsefullt spelade av Yvonne och lika fint ackompanjerat av Anders på bas och dragspel.

Till sångerna sjöng Anders med sluten mun, s k "Con boccia chiusa" en sekundstämma som blev en verkligt ny upplevelse.

Under året har fyra teaterföreställningar med sammanlagt 321 besökare ordnats i Oasen. Sju musikkaféer har besökts av 300 besökare och Umeå symfoniorkesterns konsert i kyrkan samlade 240 besökare. Vid styrelsevalet blev Gertrud Edlund omvald till ordförande. Matz Johansson omvaldes till vice och Göran Forslund nyvaldes och efterträder Hilmar Dalsfelt som avgår.

EFS-församling fyller 100 år

HÅKNÄS: Söndagen den 9 oktober firar EFS-församlingen i Håknäs 100-årsjubileum. Det börjar med en högmässegudstjänst i Missionshuset och avslutas med middag i bygdegården. Däremellan blir det historia och hälsningar. Medverkar gör bland annat Kenneth Ruuth, Harald Forsman, GDB-trion och barnkören från Håknäs/Öre.

Många besökte de äldres dag

NORDMALING: De äldres dag firades med stor anslutning i helgen. Inför fullsatt kyrka predikade kontraktsprost Gunnar Ågerstrand om änglar, som var temat för dagen. Komminister Ögren höll altartjänsten och kyrkkören under Brage Edströms ledning framförde flera stämmingsfulla sånger.

En avdelning i gudstjänsten ägnades åt de anhöriga till de omkomna vid Estoniakatastrofen.

Efter högmässan samlades 150 personer kring dukade borden i församlingssgården. Rune Boborg och Hilmar Dalsfelt underhöll med fiolduetter till ackompanjering på piano av Brage Edström.

Blommor delades ut till de äldsta i församlingen av diakonissan Gun Granberg, som också avtackade "Frivilligkåren".

Plats för förbön i Nordmaling

NORDMALING: Förböns-gudstjänst hölls i lördags i Nordmalings kyrka. Senita Ohlsson och medhjälpare vid altaret fick gensvar på sin förhoppning att de ska bli naturligt att gå fram förbön vid altaret eller i kyrkbänker lyssna till lovsång och meditation. Om en månad blir nästa förböns-gudstjänst där i samband med en möteshelg med EFS och kyrkan.

Måndsmöte hos Rundviks PRO

RUNDVIK: Rundviks PRO-förening hade härnäst sitt månadsmöte. Ordföranden David Areblad hälsade välkommen och gick igenom dagens olika ärenden.

Mötesdeltagarna underhöll med fin musik av lärare och tre elever från musikskolan. Åke Erixon svarade för en sketch.

Efter lotteridragning avslutades mötet med tack till alla närvarande.

Kyrkorgeln fick ge allt

NORDMALING: Den 33-stämmiga orgeln i Nordmalings kyrka fick ge allt den hade att ge på lördagskvällen. Rolf Ericzon, domkyrkoorganist i Luleå, gästade Nordmaling, och höll en bejublad konsert.

Det var särskilt i Theodore Dubois Toccata och Louis Vierne Fantasi för stor orgel som orgeln fick visa vad den gick för. I den senare efterliknade organisten, med speciell registrering, klockspelet i Westminster. Det lät förbluffande likt det äkta.

Efterhand ökade ljudstyrkan och kyrkans organist Brage Edström fick sekundera med att dra ut register, till dess att alla stämmor var inkopplade. Den tyvärr för fåtaliga publiken häpnade över det mäktiga orgelbruset.

Inte för inte kallas kyrkorgeln för musikinstrumentens konung, som kan ge så mycket på en gång. Förutom nämnde stycken spelade Rolf Ericzon Orgelkonsert av Johan Helmich Roman och verk av Mozart, Schumann, Mendelssohn och Alain.

Ulla-Maj fick många att stryka

Ulla-Maj Andersson, s, blir nytt kommunalråd i Nordmaling. Men det var många socialdemokrater som valde att stryka henne på sina valsedlar.

Med 82 strykningar hamnade hon på andra plats bland de som ströks mest i Nordmaling. Värst var partikamraten Assar Nilsson som samlade inte mindre än 101 strykningar.

DEL I SIDAN 18

Ingen förändring i Nordmaling

NORDMALING (VK)
Det blev ingen förändring i Nordmaling av den tidigare redovisade preliminära mandatfördelningen sedan alla röster räknats.

Socialdemokraterna tar med hjälp av vänsterpartiet makten i nämnder och styrelser med 15 + 1 mandat. De traditionellt borgerliga partierna får 14 och nop, Nordmalings oberoende parti, får 1 mandat.

Totalt fick socialdemokraterna 46,63 procent av rösterna eller totalt 2 400. Det är siffror i riksdagsklassen och innebär två nya mandat. Ett nytt mandat får även moderaterna som samlade 15,25 procent (5 mandat) och som nu är lika stora som centern (14,98 proc.) om förlorade ett. Även fp och kds minskade var sitt mandat till vardera två där folkpartiet leder den inbördes röstetävlingen, 373 (7,24 proc.) respektive 298 (5,79 proc.).

Vänstern och nop fick var sitt mandat med 231 (4,48 proc.) respektive 199 (3,86 proc.) röster.

Totalt röstade 85,47 procent av

6 083 röstberättigade eller 5 99 kommunbor.

För kommunfullmäktige innebär det endast ett fåtal nya ansikten i bänkarna.

Socialdemokraterna ställer upp med Gunnar Wiklund, Ulla-Maj Andersson, Lasse Eriksson, Birgitta Lundberg, David Mattsson, Eva Hänninen, Bengt Åberg, Gunilla Johansson, Bertil Holmberg, Malin Käck, Gunnar Persson, Margareta Sandberg-Backlund, Assar Nilsson, Mona Eriksson och Bertil Johansson.

Moderaterna har Hans Dau, Östen Gustavsson, Inga Lill Jönsson, Sven Lundberg och Jan Granlund. Centern har Sture Lindgren, Ulla Ersholt, Kerstin Sjöström, Torbjörn Bergh samt Matz Johansson.

Folkpartiet liberalerna kommer med Christer Bäckman och Maria Lundqvist-Brömster och kds med Bengt Gunnarsson och Zeke Olofsson. De två minsta partierna, vänstern och nop, laddar med Liselotte Olsson respektive Nisse Sjödin.

OWE FREDRIKSSON

Gena inte mellan gravstenarna

7/10-94
APROPÅ kyrkogården och besöken hos våra avlidna under vinteråret, så skulle jag önska att vi kunde vara lite mer vaksamma, inte "gena" emellan gravstenarna när vi besöker "vår egen" gravplats.

Tänk om vi kunde komma överens om, att så lite som möjligt pulsa iväg i nyfallen vacker vit snö, utan i stället tända ett ljus därhemma, kanske vid vår avlidnes bild.

Det finns ingenting så vackert på en kyrkogård som ett mjukt vitt snötäcke. Allt detta spring och skottande framför en sten, där man först måste trampa iväg, kanske förbi många andra stenar, det ser inte rofyllt ut.

Låt dom som är oss så nära få vila i frid och i fred.

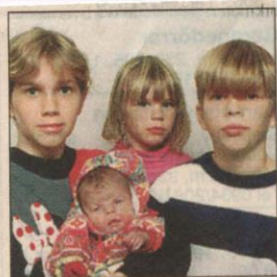
Snart kommer våren igen, med blomstersmyckning.
Sif Hägglund, Nordmaling

Nepalmissionärer besökte Mo

7/10-94
MO: I Salemkyrkan, Mo, har baptisterna haft missionshelg. Det var missionärerna Bengt och Gunborg Lillvik från Nepal som blivit för malingens nya utsända som besök.

På lördagskvällen ordnades en kväm i kyrkan med servering samt bildvisning från Nepal. På söndagen ledde Börje Peterson mötet och Patrik Dahllid ledde sångskörerna. Sångarna sjöng under Birgitta Wallssons ledning. I mötet deltog Gun Molander som talade och läste dikt med anledning av Estonia-katastrofen.

Sång framfördes även av Gunborg Lillvik på nepalesiska. Förbön hölls för missionsärsparat samt Gösta Engström som återvänder till Rumänien.

● Carin och Örjan Söderberg, Lögdeå, fick den 29 september på Umeå BB en flicka som var 47 cm lång och vägde 2 975 gram. Syskonen heter Ingela, Björn och Johanna. 5/10-94

Inget beslut om laxfiskeförbud

NORDMALING (VK)

Fiskeriverket tvekar inför beslutet hur Sverige ska ställa sig till östersjöfisket efter lax. Vid sitt senaste sammanträde bordlades ärendet. Nytt preliminärt datum för nästa möte var satt till måndag 10 oktober men det har nu ställts in.

Den officiella förklaringen är obekant men enligt uppgifter till VK från en tjänsteman på fiskeriverket har yrkesfiskarna "kört en stenhård lobbyverksamhet den senaste tiden".

De var i onsdags som 20 norrlandskommuner vid ett möte i Umeå beslöt att sätta press på regeringen för att rädda den naturlevande laxen. Kravet från kommunerna är att Sverige måste avstå från att fiska sin del av den laxkvot som blev överenskommen vid ett möte i Warszawa helt nyligen.

● Gammalt krav

Det kravet är på intet sätt nytt för beslutsfattarna i fiskeriverkets

styrelse, i vilken för övrigt Västerbottens landshövding, Görel Bohlin, ingår. Verkets egna tjänstemän har själva föreslagit i den så kallade Laxutredningen att om inte Sverige kan uppnå ett totalt överenskommelse om laxfiskestopp så ska åtminstone Sverige göra ett enskilt stopp från 15 oktober fram till årsskiftet.

Resultatet vid Warszawa-mötet blev inget totalt stopp utan något som i medier uppgetts som en endast marginell minskning, från 650 000 ton lax till 500 000 ton.

När fiskeriverkets styrelse sammanträdde i slutet av september klarade den inte av att komma överens om annat än att bordlägga ärendet. Den tjänsteman VK talat med konstaterar i en kommentar kring bordläggningen att det skett en intensiv uppvaktning från den svenska yrkesfiskarkåren med Östersjön som arbetsfält.

● - Ta ansvaret!

- Fiskeriverket måste ta sitt ansvar och stoppa fiske i Östersjön. Annars är det ett hårt mot alla krafter som försöker att rädda laxen, inklusive fritidsfiskare och kustfiskarna i Norr- och Västerbotten som fick sitt marginaliserande fiske stoppat, menar

Birger Nordfjell, Sportfiskarna Västerbotten, i en kommentar.

Ett tidsbegränsat stopp för fisket i Östersjön från 15 oktober skulle ett normalt fångststopp inte ha någon betydelse för östersjöfiskarna. Vid den tiden brukar höstfisket vara avslutat. I år är det inte det och därför vill yrkesfiskarna fortsätta tråla.

● Förhållning

Anledningarna till att kvoten inte är fylld kan i huvudsak anges som två. Antingen börjar laxmängden tryta, vilket laxfiskemotståndarna hävdar, eller också är det som yrkesfiskarna säger, att de halat med fångsten för att kilopriset är så lågt.

Även fiskeriverket halar. Frågan är om nuvarande styrelsemajoritet halar för att invänta det politiska maktskiftet. Det tycks vara svårt att välja mellan att utrota laxstammen eller trålfiskarna. Halas det tillräckligt länge ger svaret sig självt. Laxen förlorar.

OWE FREDRIKSSON

Västerbottens-Kuriren Måndag 10 oktober

VINTERDÄCK Gislaved visar klorna!

Nya NordFrost II med miljödubb. Suverän för Saab & Opel

MotorCentrum 090-17 79 90 UMEÅ Tankviken, Te

Färgstark dam redo för nytt uppdrag

NORDMALING (VK)
Hon är röd – inifrån och ut!
Hon är färgstark – även till sitt humör!
Hon saknar ambition – för sin egen person!
Hon tror på millimeterrättvisa – men vet att den inte finns!

Hon är en riktig rundvikare – Ulla-Maj Andersson!

Såga vad man vill om Ulla-Maj Andersson, Nordmalings blivande kommunalråd, men hon lämnar ingen oberörd. Allt sedan hon i slutet av 70-talet blev halvoffentlig inom den politiska sfären i kommunen har hon engagerat folk.

– Folk har alltid haft åsikter om mig och det tycker jag är bra. Det måste vara tillåtet att få tycka till om varandra, anser hon själv.

– Men tyvärr är det alltid ofta knutet till mitt utseende, säger hon och skrattar på sin lite bullriga och manliga sätt.

Självt brukar hon beskriva sin egen person som "den där lilla mulliga med rött hår och som aldrig brukar vara tyst". En bra beskrivning tycker hon själv eftersom den nästan alltid ger rätt association till den hon talar med på telefon och som hon tidigare enbart flyktigt varit i kontakt med.

– När jag föklarar detta brukar alla veta vem de talar med, säger hon och skrattar igen.

"Bryr mig inte"

Det är kanske också hennes kroppsliga attribut som både varit hennes skiljekärl och språngbräda. På hennes gamla arbetsplats, industrin i Rundvik, smackar grabbarna om "tissarna" för att alla ska veta vem som avses och för andra är uttrycket Rundviks Dolly Parton en rullande värdering.

– Jag bryr mig inte ett skvint. Om folk vill skratta åt min person – låt dem göra det. Huvudsaken är att de lyssnar till vad jag säger, menar hon.

Och visst kan hon vara utmanande, både till kropp och själ. Ofta klär hon sig i häftiga kreatörer och maskar det med engagerade uttalanden som kräver ett ställningstagande.

Med eller emot

Hennes syn på omgivningen är också den att antingen är den med henne eller också emot. Några mjukiga mellningar är inget som hon hoppar i takt för.

Det finns för övrigt bara en typ av människor som hon anser är värre än den som inte står upp för sina åsikter – och det är den som säger en sak men menar något annat.

Jag blir vassström när jag hör någon säga en sak en gång för att sedan vid ett annat tillfälle säga tvärt emot. Då har jag lättare att förstå dem som är tysta.

Tyst är däremot något som Ulla-Maj har svårt för att vara. Hon betraktas alltså som tändigen "gagig" och nordmalingsborna brukar skämtligt säga att hon är en "typisk rundvikare". Det har också partikamraterna många gånger dragit fördel av, genom att låta henne ta debatten och därmed även stötarna som kan följa på ett impopulärt politiskt beslut.

Hon är också väl medveten om

allt detta – och hon accepterar det. Sin egen person ser hon helst som ett verktyg för den goda sakens skull. I samtalet återkommer hon ofta till att hon "fått ett uppdrag".

Uppväxt hos momor

Frågan är om den inställningen liksom hennes syn både på sig själv och sin kamp mot orättvisan är en effekt av en sträng och moraliserad uppföstran.

Hon är född i en by utanför Vilselmina i ett utomäktenskapligt förhållande. Uppväxten kom att ske hos momor och det fick naturligtvis följdverkningar på en viljestark tonad flicka. Ofta var frågan "rätt eller fel" och vad som var tillåtet eller inte satta efter frihetslösa värderingar.

– Utan tvivel blev jag väldigt påverkad och det dröjde länge innan jag vågade bryta med vad jag fått lära mig.

Även sedan hon lämnat ungdomsaren bakom sig och inträtt i de vuxnas värld

kunde hon länge en stark dragning till den tro hon var föstrad i. Även om hon för all del anser att hon enbart har goda relationer med kommunens olika församlingar har hon ändå ett litet ärr i själen.

Hon har också sagt att det är den kristna utgångspunkten "känn som att skulden är för stor och näden allt för liten".

Mansdominerad

Sedan hon och hennes man, Bert, samt deras två söner flyttat till Rundvik där de båda fick arbete på industrin kom hon så småningom att engagera sig i LO-sektionens arbete.

Industrin är en mansdominerad arbetsplats – men Ulla-Maj har aldrig ställt sitt ljus under skäppen och kände snart att hon i sina åsikter gjorde sig till tolk för sina arbetssamrater. När sedan Kalle Logdström och John-Erik Nylander ville få med henne i socialdemokraternas kommunkommitté

arbete var hon inte sen att säga upp. Ambitionen var att skapa rättvisa när något var fel och det framgick så tydligt att hon titt som tätt i sina projekt blivit kallad för millimeterrättvisan.

– I dag vet jag att det är omöjligt att nå ändra fram men jag tänker inte ge upp målsättningen att försöka. Så smek

• Hon är en färgstark dam, Ulla-Maj Andersson. Både till utseendet och i sina åsikter.

FOTO: JOHAN GUNSEUS

namnet tar jag enbart som en komplimang.

Ellerhand har en tidigare nordmalingsdominerad partitopp fått ge vika för en mera kommunspridd i dag är Ulla-Maj tillsammans med Gunnar Wiklund två av partiets främsta företrädare. Men hon har alltid hävdat att det hon gör, det gör hon för partiet och för väljarna. Är det då inte Ulla-Maj Andersson som kommer att bli kommunalråd?

"Fick ett uppdrag"

– Visst är jag Ulla-Maj Andersson men i mitt arbete är jag en socialdemokrat som fått ett uppdrag. Jag fick ett uppdrag när jag blev LO-sektionens ordförande och jag fick ett uppdrag när jag kom med i kommunfullmäktige för första gången.

– Nu har jag fått ett uppdrag som kommunalråd och samtidigt kommunstyrelsens ordförande. Det ska jag ha i åra och det tänker jag sköta så bra som jag bara

kan, säger hon återigen med en tydlig ton av allvar.

I det här sammanhanget är det på sin plats att föra in den dikt som kommit ut till någor av hennes ledstjärnor. Den är skriven av Svanne Förestad och lyder som följer:

"Ensam förändrar du inte tillsmannans förhållande
Ensam begrar man för mycket
Ensam bär du ett offer
Ensam blir vi en makt
Ensam förlovar du ofta
Ensamman blir vi en kraft."

Med den som bakgrund kan det vara lättare att förstå hennes åsikt om sin person: Ulla-Maj Andersson ego är i detta uppdrag av underordnad betydelse. I stället talar hon gång på gång om "uppdraget". Till slut blir det så påtagligt att jag undrar om inte hennes fixering vid att sköta sitt uppdrag kan vara en effekt av de krav på sig själv som hon fick vika upp med. Då blir hon konfunderad. Den frågan är djup, säger hon dröjande, men kommer inte fram till något egentligt svar och skrattar sedan bort hela frågesällningen.

Under hela vårt samtal har hon

Namn: Ulla-Maj Andersson.
Familj: Make Bert, söner Tomas och Patrik.
Yrke: Färdtjänstledare.
Tjänar: "Så jag klarar mig".
Senast sedda film: "Jag har en plan" med Jönssonligan.
Favoritmat: Kebabs magnum, extra stark.

måndags

porträttet

Nordmaling

Sparkrav på sju milj till

NORDMALING (VK)
Nordmalings kommun tvingas spara ytterligare sju miljoner kronor i 1993 års budget. Tidigare anvisade 10 miljoner kronor ska nu bli 17. Det beslutade på tisdagen kommunstyrelsen som slog fast ramarna för den svagaste kommunala budgeten någonsin.

Av en total omsättning på cirka 223 miljoner för kommande år finns endast fem miljoner kronor anslagna till investeringar. Det innebär i praktiken att dryga 97 procent av varje skattekrona går till drift och endast tre procent till investeringar. Detta under förutsättning att kommunens nämnder och förvaltningar klarar av de anvisade besparingarna på cirka 17 miljoner kronor. Redan till veckan ska kommunledningen och de olika förvaltningarna träffas för att hitta lösningar på sparbetingen.

• Förändrat åtagande

Efter intensiva förhandlingar beslutade kommunstyrelsen att ändra sitt låneåtagande i Kivö:s

husprojekt i Grisslan. I den ekonomiska redovisningen hittar man bland annat att kommunens tidigare borgensåtagande på 11 miljoner kronor under sommaren och hösten stigit till närmare 17 miljoner kronor, beroende på obetalda amorteringar och ett högt ränteläge. I den tilltrasslade finansieringsbilden godkänner kommunstyrelsen ett borgensåtagande på 2,5 miljoner i form av ett helt nytt topplån som ska betalas inom sju år. Samtidigt ska kommunens tidigare borgensåtagande försvinna. Mot förslaget reserverade sig samtliga socialdemokratiska ledamöter. De anser att ett borgensåtagande i ett topplån i praktiken innebär att det inte finns någon säkerhet för pengarna om projektet går omkull.

Samtidigt går kommunstyrelsen under ett år in med säkerhet för ett kommunalt borgensåtagande på 195 000 kronor i Jerker Johansson och Eva Hane-Weijman ombyggda hus i Nyåker. Detta för att något bottenlåneinstitut under tiden går in och lyfter bottenlånen.

ANDERS WIKMAN

Veterinärstation fick nej till pengar

NORDMALING (VK)
Det blir inga kommunala pengar från Nordmaling till den regionala veterinärstationen i Vännäs. Det beslutade planeringsutskottet i Nordmaling vid sitt senaste sammanträde.

Vännäs kommuns ansökan om 10 000 kronor i anslag till kommande års verksamhet vid veterinärstationen avslås. Det samma gäller djursjukhusets ansökan om bidrag med 16 200 kronor för att täcka 1992 års underskott på cirka 280 000 kronor. Avslag blev det också på Stiftelsen Vallstugornas begäran om 23 332 kronor i bidrag för att täcka hyreskostnaderna i Vallstugorna fram till 30 september. Nej blev det också på Olofsfors Bruksmuseums ansökan om 25 000 kronor i bidrag för 1992 års verksamhet. Deras önskemål om 240 000 kronor i driftbidrag för 1993 hänsköt plane-

ningsutskottet till det pågående budgetarbetet.

Planeringsutskottet avslag på samma sätt planerna att för en kostnad av 98 500 kronor låta Mittinfo AB i Örnsköldsvik marknadsföra kommunen i ett tema kallat "Livskvalitet".

• Vill rädda Rottneros

Kommunlrådet Sture Lindgren fick i uppgift att kontakta arbetsmarknadsminister Börje Hörnlund för att därigenom försöka rädda Rottneros boardfabrik i Rundvik. Enligt de pågående förhandlingarna erfordras både kapital och säkerhet för lånat kapital innan en ny köpare tar över fabriken. Samtidigt berättar kommunsekreterare Gösta Jons-son att Carl Wikströms stiftelse kan tänka sig att gå in som aktieägare i det nya bolaget för en summa motsvarande 500 000 kronor.

ANDERS WIKMAN

Snöskottande man föll ned från taket

med påföljd att snöskottaren föll till marken.
Utöver några blessvyer i ansiktet ådrog han sig skador i handlederna. Han fördes till regionsjukhuset i Umeå för undersökning och vård.

längs församling och hade bestämt sig för att skotta snö från ett brotak över en entré till församlingsgården.
En av vaktmästarna tog plats i traktorskopan och hissades upp i höjd med brotaket i avsikt att utföra skottningen. För att lättare kunna utföra sitt arbete ställde vaktmästaren sitt ena ben på brotaket medan det andra benet ännu var kvar i skopan.

• Missförstånd

Ett missförstånd de båda vaktmästarna emellan gjorde att traktorföraren backade undan fordonet

NORDMALING (VK)
En man föll från fyra-fem meters höjd i samband med snöskottning från ett tak på onsdagen.
Mannen arbetade från en traktorskopa men hade ställt sitt ena ben på ett brotak när ett missförstånd med traktorföraren gjorde att denne backade undan fordonet.

Det var strax efter klockan 13 som olyckan inträffade. De båda männen är anställda vid Nordma-

Nittioett år tisdag 11 oktober
Agda Engman, Tallbackens sjukhem, Nordmaling.
Jubilaren är bördig från Norrbryn, Hörnefors.

Dagisnedläggning i Nordmaling

Lärare stoppar budgetförslag

NORDMALING (VK)
Barn- och utbildningsnämnden (BU) i Nordmaling kunde vid sitt senaste sammanträde inte fastställa budgeten för 1993.

Ett av skälen är att lokalavdelningen för Lärarförbundet avbrutit förhandlingarna och vill gå vidare till en central uppgörelse.

— Budgetförslaget bygger bland annat på att två dagisavdelningar läggs ned och det innebär att våra medlemmar drab-

bas. Vi vill veta alla konsekvenser av detta innan vi är beredda på att förhandla ytterligare, kommenterar Stig Strömberg, lokal förhandlare.

Sannolikt blir det ingen lätt uppgift för BU-nämnden att sy ihop sin budget för nästa år. Allra minst om den nu redovisade prognosen för årets bokslut förefaller peka på ett stort underskott.

• Statliga bidrag

— För att presentera en hållbar budget för nästa år krävs i vissa fall radikala åtgärder, men dessa har vi inte kunnat enas om, kom-

menterar Christer Bäckman, ordförande.

— Samtliga fackklubbar som berörs av budgeten har avvikande uppfattningar i det som berör dem, vilket innebär att det skiljer sig rätt väsentligt i förhandlingarna.

Det som försvårar budgetarbetet är också den prognos för 1992 års bokslut som kommit nämnden till del. Den pekar på "ett relativt stort underskott", berättar Christer Bäckman. Men han konstaterar att det kan förbättras under de återstående månaderna. Nämndens förhoppning är också att få ut den del av de statli-

att alla besparingsmöjligheter diskuteras förutsättningslöst.

Stig Strömberg, Lärarförbundets lokale förhandlare, säger i en kommentar att en eventuell nedläggning av dessa skolor inte varit upp till diskussion under förhandlingarna.

• Hotade byskolor

Som VK tidigare redogjort för så har BU-nämnden diskuterat nedläggningen av en eller flera byskolor i ett försök att spara pengar. Vid högstadiets Hem- och skolförenings årsmöte gavs en precisering av två skolor, Norrfors samt Bagård. Christer Bäckman vill dock inte kommentera denna uppgift utan hävdar

BU-nämnden fastställde ersättningen till ungdomar på ungdomsplats till 140 kronor samt 200 kronor till 16-17- respektive 18-19-åringar. I Nordmaling finns ett dussintal 18-19-åringar som berörs samt ett drygt 20-tal 16-17-åringar.

OWE FREDRIKSSON

Hyreskraven ännu högre

NORDMALING (VK)
Den uteblivna momssänkningen höjer hyran från årsskiftet för en normalstor trerummare med 35-50 kr i månaden.

Det ska ses mot en redan planerad höjning på ca 10 procent, motsvarande 300-350 kr.

— Det kommer en höjning men trots allt utgör den uteblivna momssänkningen endast en mindre del. Främsta kostnadsökningen för oss kommer sig av ökade kapitalkostnader på grund av minskade räntesubventioner, säger Per Sehlén, budget- och redovisningschef för stiftelsen Bostaden, Umeå.

Innehållet i det senaste krispaketet har inte helt och hållet kunnat analyseras av allmännyttans bostadsföretag. Sedan tidigare har budgetavdelningarna arbetat med de kända faktorer som hitills presenterats vilket resulterar i ett utgångsbud på ca 10 procent.

• "Mindre betydelse"

— För stiftelsen Bostaden har vi räknat ut att behovet ligger på drygt 9 procent. Betydelsen av att momssänkningen med tre procentenheter uteblir får i det perspektivet endast en mindre betydelse, menar Per Sehlén.

Pluspost i förhandlingarna är den sänkta arbetsgivaravgiften men enligt Sehlén kompenserar den ändå

inte den uteblivna momssänkningen.

Så, allmännyttans centralorganisation, klargjorde i en TT-intervju på torsdagen att de kommer att rekommendera sina medlemmar en höjning på ca 11 procent i vilken då det ekonomiska bortfallet på grund av den uteblivna momssänkningen ingår.

Höjningens huvuddel härrör sig till de ökade kapitalkostnader som fastighetsföretagen får. Det är främst statens minskade bostadsskatt, det osäkra ränteläget samt kostnaderna för den dyrbara nyproduktionen som driver hyreskraven i höjden.

OWE FREDRIKSSON

Dyrare simma i Nordmaling

NORDMALING (VK)

Tekniska avdelningen i Nordmaling föreslår höjda avgifter för simhallen samt sport- och ishallar. De största höjningarna blir för icke kommunbor som vill nyttja Norrskenshallen.

Höjningen föreslås gälla från och med nyår.

I badtaxan finns bland annat en höjning av terminkortet för familjer från 250 kronor per år till 400 kronor per år. Engångsavgifterna höjs för barn med en krona, till åtta kronor. Vuxenavgiften höjs till 15 kronor per tillfälle, medan pensionärer betalar tio kronor.

• Föreningar drabbas

I ishallen höjs hyran för kommunbor från 160 kronor per timme till 200 kronor per timme. För icke kommunbor kostar det 400 kronor i timmen för en tränings-timme och 600 kronor i timmen för att genomföra en match.

Enligt Stig Strömberg, ordförande i ishockeyklubben LN 91,

innebär taxiökningen en ökad kostnad för klubben på cirka 12 000 kronor. Vid tekniska utskottets senaste sammanträde godkändes de nya taxorna framtagna av Dan Våhä.

• Dyrare sophämtning

Tekniska utskottet godkänner även förslag om höjda avgifter för sophämtning och slamtömning. Den största ökningen, cirka 25 procent, drabbar fritidshussopor. I genomsnitt höjs samtliga sophämtningstaxor med tio procent. Däremot föreslås oförändrade avgifter för de kommunala vattenavgifterna och priser på kommunala tomter.

För en kostnad av 200 000 kronor vill tekniska utskottet genomföra ett projekt för att energikartlägga kommunens vatten- och avlopprensning. Meningen är att hitta effektivare energianvändning och möjliga sparatåtgärder. Vattenfall bidrar med 75 000 kronor och kommunen 125 000 kronor.

ANDERS WIKMAN

• Inte långt från centrala Hörnsjö hittade Sture Sjöström och Rolf Backman tre döda renar som legat flera dagar.

– Så här får det inte gå till, säger Rolf Backman som gjort en polisanmälan för vanvård och visar upp en ren vars ena öga är borta.

FOTO: ANDERS WIKMAN

Invasion av renar retar hörnsjöborna

HÖRNSJÖ (VK)

Nu har Vapstens sameby börjat släppa sina renar på vinterbete i skogarna kring Hörnsjö. Sedan i lördagskväll har närmare 4 000 renar släpps nästan mitt i byn samt i Holmbacka.

– Varför kommer de alltid med sina renar utan minsta förvarning, säger upprörda hörnsjöbor och klagar bitter över intrång.

– Nu kan vi varken jaga älg eller småvilt i de orädda där samerna släppt sina tusentals renar, säger jaktledaren i byn, Gustav Gustavsson, när han dryftar pro-

gjort en polisanmälan mot som han kallar det vanvård i samband med transporter av renarna. Inte långt från den plats där samerna, nästan mitt i byn, släppt sina renar hittar han och Sture Sjöström tre döda renar. En av renarna ligger inte mer än 50 meter från den plats där lastbilen lossat renarna. Hur länge den döda renen legat där är oklart. Cirka 150 meter därifrån hittar Sjöström ytterligare två döda renar.

– Så här bör det inte gå till, säger de båda och undrar varför samerna inte forslar undan de döda renarna som ligger så nära byn.

• Ofta konflikter

VK har dock samebyn gjort allt för att i möjligaste mån minska konflikterna. Detta är bland annat en av anledningarna till varför man släpper renarna på just den plats man nu valt.

– I den nordliga vinden vandrar renarna från byn och upp genom skogen utan att göra skador på åkermark och inägor” heter det i en kommentar från samerna där uppgiftslämnaren vill vara anonym. Samtidigt kommer det fram att närmare 4 000 renar under de senaste dygnen släppts i hörnsjöområdet.

Polisanmälan som nu gjorts om så kallad vanvård har skickats vidare från polisen i Nordmaling till länsstyrelsen.

Den största konflikten som VK

Provtagning på schemat i Nordmaling

NORDMALING (VK)
Nu satsar Nordmaling som en av de första kommunerna i länet och även landet på en bredare miljökunskap i skolan. Såväl elever som lärare ska få en bättre information om vikten och vidden av detta såväl i naturen som på arbetsplatsen.

– Årets elever i årskurs 7 kommer genom hela högstadiet att kunna välja miljöämnen som tillval och för lärarnas del innebär det att miljöfrågor ska integreras i alla ämnen.

Det säger Lennart Olofsson, en av de lärare som i undervisningen redan har ämnet på schemat. Ett konkret exempel på miljötanken i skolarbetet är att eleverna övertar vissa kontrolluppgifter som tidigare legat på miljö- och hälsoskyddskontorets ansvar.

– Två gånger i veckan kontrollerar vi två bäckar i skolans närhet, Prästbäcken och Levarbäcken. Vattenproven lämnas därefter till miljökontoret som utför de analyser som behövs, berättar Lennart

Olofsson vidare. På sikt kan även andra former av arbetsuppgifter överföras från miljökontoret till skolan som även får ekonomisk ersättning för jobbet. Pengar som sedan ska kunna användas för något särskilt ändamål som intresserar de aktuella eleverna. Målsättningen är att samarbetet ska fortsätta även med kommande årskurser. En annan gren av miljöämnet kan vara artkunskap av djur och växter, jägarskolan, fiske, osv.

• Europa-projekt

Eleverna i Nordmaling har även gått med i ett Europa-omfattande projekt som har till uppgift att dokumentera luftföroreningar. Uppgifterna byts sedan mellan de avslutna skolorna i olika länder vilket innebär att Nordmaling exempelvis kan jämföras med en plats i Tyskland, osv.

Genom att införa dubbla tillvalsämnen vill skolan i Nordmaling även öka internationaliseringen hos eleverna. En tendens har varit att många elever valt bort ett utländskt språk till förmån för ett

• Skolan i Nordmaling hjälper miljökontoret med provtagningar. På bilden tar Jonas Arvidsson, t h och Per Söderstedt ett vattenprov i Prästbäcken, strax intill skolan.

annat ämne. Dagens utveckling går dock mot att landsgränser suddas ut och utbytet av arbetskraft utvecklas. Genom att från och med i år erbjuda eleverna i årskurs 7 dubbla tillvalsämnen ges möjlighet

dels till ett utländskt språk och dels till ett annat ämne, bildverkstad, friskvård, ledarskap, teknik eller vad intresset nu gäller.

OWE FREDRIKSSON

Flicka påkörd av bil

LEVAR: Vid en trafikolycka efter Gräsmyrvägen intill E4, Nordmaling, vid 14.00-tiden på onsdagen skadades en 13-årig flicka. Olyckan inträffade efter det att flickan klev av skolbussen och skulle korsa vägbanan.

Trots att en norrifrån kommande personbil panikbromsade kunde föraren i det hala väglaget inte väja för fotgängaren som kommit över halva vägbanan. Vid sammanstötningen slungades flickan mot bilens vindruta och blev liggande på vägbanan. Den skadade flickan transporterades i ambulans till universitetssjukhuset i Umeå. Enligt polisen i Nordmaling fick flickan efter omständigheterna lindriga skador av icke livshotande karaktär.

Två skadade i trafikolycka

BRATTFORS: Efter en trafikolycka i Bratthors, Nordmaling, vid 11.45-tiden på torsdagen skadades två personer. Olyckan inträffade när en bil på väg mot Nordmaling skulle svänga vänster in mot en mindre avtagsväg. En bakifrån kommande personbil kanade in i den framförvarande bilen varvid stora plåtskador uppstod.

Mannen och kvinnan i den bakomvarande bilen skadades och fördes i ambulans till regionsjukhuset. I bilen färdades också ett barn som dock klarade sig helt utan skador.

EG-förening i Nordmaling

NORDMALING: Direkt efter Per Garthons EG-debatt i Oasen Nordmaling, som samlat ett 30-tal intresserade, bildades en lokal EG-förening. Jorun Storäng, Jörgen Näsström, Zeke Olofsson, Ingegerd Rönnberg, Liselott Olsson och Hellis Nisson ingår i den första styrelsen. Enligt uppgifter till VK har gruppen inte markerat ett nej till EG utan vill i huvudsak införskaffa mera kunskaper om EG.

Anmälan mot helt jaktlag

NORDMALING: Polisen i Nordmaling jobbar nu med en utredning om jakt där ett helt jaktlag är anmält för att ha nyttjat skoter i samband med älgjakt. Arne Österlund vid nordmalingspolisen är dock mycket förtegen över händelsen och hänvisar till att utredningen pågår. Enligt anmälan mot jaktlaget har skoter på ett otillåtet sätt nyttjats i samband med älgjakt.

Trissvinnare i Nordmaling

NORDMALING: Nu kan ännu en lycklig vinnare plocka ut en vinst på en Trisslott i Nordmaling. Vid Häggströms kioskbutik såldes i veckan en lott som utföll med 10 000 kronors vinst. Det är tredje "storvinsten" som sålts i butiken under det senaste halvåret där tidigare vinster varit 100 000 kronor.

Tusentals hushåll utan el

Hårda tider för röjningsarbetarna

NORDMALING (VK)

Det häftiga snöfall som drabbat länet och främst södra kuststräckan under de senaste dagarna har totalt lamslagt vissa trakter.

40–60 cm blöt nysnö som tyngt ner eller fallt träd över elledningarna har totalt stoppat elförsörjningen till ett par tusen hushåll. Dessutom har vägarna varit så effektivt igenproppade att till och med plogbilarna kört fast.

– Jag vågar inte lova något till fredag morgon. Trogligtvis har vi fortfarande byar som är strömlösa, säger Håkan Eriksson, Vattenfall, Nordmaling.

I Nordmaling kämpade ett 25-tal man med att försöka röja upp elledningsnätet inom ansvarsområdet. Som mest var under onsdagen ett par tusen hushåll utan ström och efterhand har vissa byar befriats från mörkret medan andra försänkts i detsamma. Ännu på torsdagseftermiddagen var stora delar av kustbyarna strömlösa och något löfte om att bli klara under kvällen lämnades inte från elleverantören.

– Det här är värsta ovädret sedan 1967, menade man på lokal-kontoret för Vattenfall Mellersta Norrland.

• Slitsam röjning

Mest slitsamt hade naturligtvis manskapet längs ledningarna. Träd har vräcks omkull på grund av snötyngderna och i alltför många

fall har dessa hamnat över elledningarna och förorsakat både kortslutningar och linbrott.

På Järnashalvön hade elleverantören tagit räddningstjänstens personal och maskiner i anspråk. Sune O Sjöström jobbade med motorsågen och servades med transporter längs ledningarna av Olov Levander som körde räddningstjänstens bandvagn.

• Ingen tjäle

– Om tjälen hunnit gå i jorden hade många av träden aldrig fallit, konstaterar Sune O Sjöström. Nu ligger stora granar och tallar omkullvräta med rötter och allt.

I flera fall var det även lindrigare, men inte desto mindre tidsödande, röjningsjobb som behövdes. Långa, smala björkar hade böjt sig av snötyngden och kortslutit ledningarna.

Det är också ett tungt ansvar som läggs på röjningspersonalen.

I Bredvik var en handikappad och astmasjuk person utan ström till sin syrgasapparat samtidigt som elbortfallet även slog ut husets uppvärmning.

Direkt drabbades även vattenförsörjningen från Floxen, Olofsfors. Kommunens tjänstemän vädjade under torsdagen om återhållsamhet för förbrukningen i Nordmaling och Rundvik.

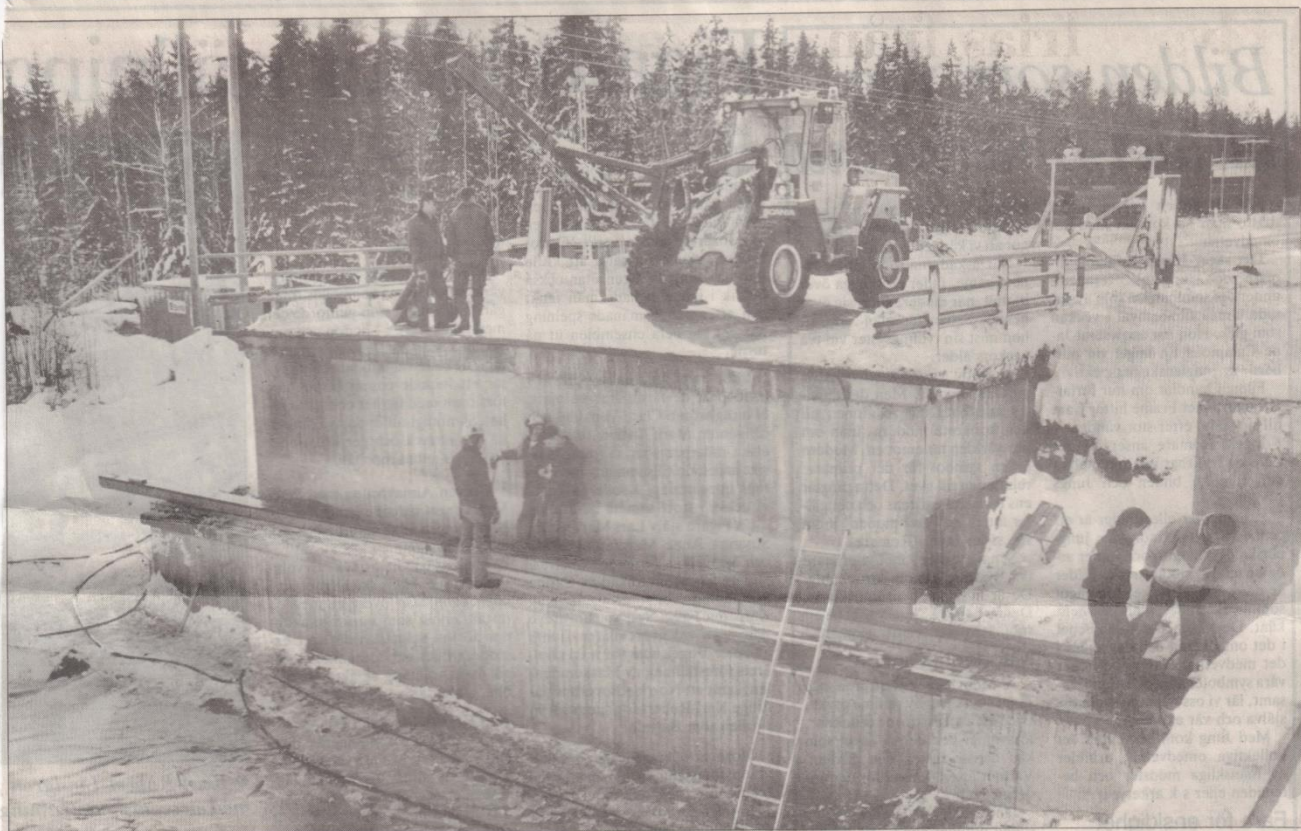
Utöver elförsörjningen drabbades även snöröjningen på många håll. VK fick under dagen höra många upprörda röster över att "snösvängen" inte fungerade tillfredsställande.

OWE FREDRIKSSON

• Ett 25-tal man från Vattenfall röjde milslånga ledningsgator i Nordmaling under torsdagen. För att klara Järnashalvön så snabbt som möjligt inleddes räddningskårens personal och bandvagn för jobbet. Sune O Sjöström höll i motorsågen medan Olov Levander körde fordonet.

VÄSTERBOTTENS-KURIREN måndag 19 oktober 1992

• Den gamla E4-bron försköts 15 meter för att ge plats åt en ny som blir klar till sommaren.

Här flyttades 1 000 ton bro

LÖGDEÅ (VK)

På knappt två timmar var den 1 000 ton tunga E4-bron över Lögde älv förskjuten ca 15 meter som planerats. Allt gick friktionsfritt och fram till midsommar kommer nu den endast 30 år gamla bron att få fungera som ersättare. Under tiden ska en ny bro byggas.

Vägverkets Erik Larsson samt totalentreprenörens platschef, Gunnar Lundmark, gick mest och myste på söndagens förmiddag medan företaget Allyft utförde broflyttningen, som innebär att den 1 000 ton tunga, 10 meter breda samt 76 meter långa stålbron försköts de 15 meter som behövdes för att ge plats åt den nya. Med hydrauliska domkrafter fick man hela bron att på centimetern glida in i sitt nya läge.

Arbetet med flyttningen var överstökad på mindre än två timmar men efter detta återstod kringarbeten som trots allt innebär att den sex timmar långa avstängningen än fick utnyttjas till fullo. Under tiden fick E4-trafiken ledas genom Mo och Lögdeå.

• Fundament

Den nya bron blir 13 meter bred men naturligtvis lika lång som den gamla. Däremot blir det inga spann utan bron bärs av fundament i älvens mitt.

– Vi räknar inte med att mittfundamentet ska bli till något hinder under vårfloden. Vi vinner dessutom ca 50 cm ytterligare från vattenytan i jämförelse med den gamla bron, kommenterade Erik Larsson, Vägverket, Umeå, på en rak fråga.

OWE FREDRIKSSON

• Välplanerat och snabbt flyttades E4-bron över Lögde älv. Ansvariga för broprojektet är fr v: Gunnar Lundmark, Siab, Ingemar Swahn, Allyft, samt Erik Larsson, Vägverket.

20-åring svårt skadad efter kollision i Levar

LEVAR (VK)

Vid en våldsam kollision mellan två bilar efter gamla Riksväg 13 i Levar, Nordmaling, på fredagseftermiddagen ådrog sig en 20-årig nordmalingsbo svåra personskador.

I den svårt demolerade bilen tog det närmare en timme innan föraren kunde lyftas bort och föras i ambulans till regionsjukhuset i Umeå.

Olyckan inträffade vid 14.40-tiden på fredagen, cirka 150 meter

upp efter gamla riksväg 13. I riktning mot Nordmaling färdades en dam med sin 12-åriga dotter i en mindre lastbil av pickup-modell. I riktning norrut färdades två jämnåriga nordmalingsgrabbar i en personbil.

• Klämdes fast

Redan i den första långa kurvan med skymd sikt frontalkrockade bilarna. Sammanstötningen blev våldsam, varvid den mindre personbilen slungades till sidan av vägen.

Föraren av personbilen, en 20-

årig nordmalingsbo, klämdes fast i den svårt demolerade bilen, medan passageraren klarade sig utan skador.

I den mötande större bilen ådrog sig föraren endast lättare skador. Räddningskår, ambulans och läkare var mycket snabbt på plats och tog hand om den skadade föraren som alltjämt satt fastklämd i bilvraket.

Först efter en timmes intensivt arbete kunde föraren lyftas loss ur bilvraket och föras till regionsjukhuset i Umeå. Personskadorna var dock inte av livshotande karaktär.

ANDERS WIKMAN

• Efter den våldsamma kollisionen blev räddningsarbetet mycket omfattande. Först efter en timmes arbete av räddningspersonal kunde den svårt skadade nordmalingsbon föras till sjukhus.

FOTO: ANDERS WIKMAN

Miljövänligt i Nordmaling

NORDMALING: Nu har nordmalingsborna chansen att lära sig leva miljövänligt. Kommunens miljökontor har nämligen öppnat en utställning i brandstationens lokaler där tips och information beträffande miljöfarligt respektive miljövänliga produkter plockats fram.

Utställningens tema är Handla miljövänligt och allt från regnskogens skövling till batterier och biltvättmedel plockas fram till debatt.

Frejdig seger i ö-viksdressyr

Ö-VIK (VK)

Nordmalings Susanne Karlsson på Mr Freij tog enda länssgern vid de regionala dressyr tävlingarna i Ö-vik på lördagen. Ekipaget vann den lägsta klassen, Lätt C:1, överlägset före hemmaekipaget Åsa Hellström - Sir Herman.

Susannes klubbkamrat Karin Sjödin på Sonat placerade sig som fyra i samma klass.

Plus på 3,8 milj

□ Socialförvaltningen i Nordmaling beräknas i år få ett överskott på 3,8 miljoner kronor.
□ Så sent som i mars visade prognoserna ett underskott på 2,5 miljoner.
□ Orsaken uppges ligga i ökat stadsbidrag på 2,5 miljoner och minskade kostnader för så kallade klinikfärdiga patienter.

DEL I SIDAN 6

VÄSTERBOTTENS-KURIREN fredag 16 oktober 1992

Överraskande miljonöverskott

NORDMALING (VK)

Enligt den senaste prognosen kommer socialförvaltningen i Nordmaling i år att få ett överskott på 3,8 miljoner kronor.

Resultatet är mycket överraskande då prognosen från mars visade ett underskott på 2,5 miljoner kronor.

Orsaken till den drastiska förändringen är i huvudsak ökat statsbidrag på 2,4 miljoner kronor och minskade kostnader för "klinikfärdiga" patienter.

När socialnämnden på onsdagen hade sitt senaste sammanträde redovisade ekonomichef Per-Ola Moström ett budgetutfall som i år visar ett överskott på 3 856 000

Nordmalings socialnämnd får plus i kassan

kronor. En radikal förändring eftersom prognosen från mars visade på ett underskott på 2,5 miljoner kronor.

• "Har gynnats"

– Kommunen har gynnats av den senaste folk- och bostadsräkningen, säger ekonomichefen och berättar att kommunen fått ett ökat statsbidrag på 2,5 miljoner kronor i jämförelse med budget.

– Andra orsaker till det positiva resultatet är att kostnaderna för behandling av så kallade klinikfärdiga patienter hållits mycket låga. Detta genom att dessa patienter behandlats på "hemmaplan", säger Per-Ola Moström.

– Samtidigt visar redovisningen en kraftig ökning av socialbidragen. Fram till och med augusti låg socialhjälpkostnaderna på cirka 250 000 kronor per månad, men under september ökades siffran till 300 000 kronor.

– Vi har märkt att en helt ny grupp människor kommer till oss, säger 1:e socialsekreterare Ingrid Pilblad-Björklund och berättar om tio nya familjer som inte klarar sig utan socialbidrag.

– Nästa år blir det ändå tuffare att klara budgeten, säger socialnämndens ordförande Jan Granlund och berättar om att staten då minskar anslagen med 1,2 miljoner kronor. Samtidigt hoppas han på

att socialförvaltningen får ta med sig årets överskott till nästa års verksamhet.

• Ändrade taxor

Efter votering beslutade socialnämnden att införa inkomstrelaterade taxor på både hemtjänsten och boendet på Strandholmen. För ett fåtal innebär den nya taxan att boendet på Strandholmen kommer att höjas från cirka 30 000 kronor per år till 80 000 kronor.

– Trots den nya taxan är kostnadstäckningen ändå bara dryga 30 procent av vad de verkliga kostnaderna är, uppger Jan Granlund.

Socialnämnden var däremot enig

om att behålla den gällande färdtjänsttaxan.

Trots att inga kostnadskalkyler är gjorda är socialnämnden positiv till planerna på att ta bort köket vid ålderdomshemmet Strandholmen och bygga om köket vid Tallbacken. Åtgärden anser rationalisera matanteringen och samtidigt friställa cirka 200 kvadratmeter yta som senare kan byggas om till sex lägenheter för senillementa i ett gruppboende. Stiftelsen Nordmalingshus, som äger fastigheten, får i uppdrag att jobba vidare med projektet som bland annat innebär gemensam matsal och måltidssystem.

ANDERS WIKMAN

Inköpsstopp i Nordmaling

NORDMALING: Inför omedelbart inköps-, investerings- och anställningsstopp. Det är de dystra budgetförutsättningarna för 1993 och 1994 som gör att planeringsutskottet redan i år vill stoppa tidigare beslutade investeringar och begränsa inköp.

Till samtliga kommunala nämnder skickar de ut en anmaning som i tre punkter belyser omedelbara besparingsåtgärder.

Budgeterade ej påbörjade investeringar får inte göras. Förbrukningsmaterial, varor och tjänster som inte är oundgängligen nödvändiga, får inte inköpas.

Nyanställning av personal, såväl ordinarie som tillfälliga, får inte ske.

Som grund till de drastiska besluten finns en ekonomisk analys över kommunens inkomster och utgifter för 1993 och 1994. Där framgår det att kommunen får ett underskott på 3,9 miljoner kronor 1993 och 18,6 miljoner 1994.

En flygplats inte utesluten

NORDMALING: Luftfartsverket har inga invändningar mot att länsstyrelsen i Västerbottens län reserverar mark för en ny flygplats i Nordmalings kommun. Fast det kan dröja innan den kommer att behövas, tror verket.

Länsstyrelsen har gjort ett utkast till en översiktsplan. I den finns ett förslag om att reservera mark för en flygplats i Nordmalings kommun cirka 30 kilometer söder om Umeå och 62 kilometer norr om Örnsköldsvik.

I dag bor cirka 70 procent av Umeå och Örnsköldsviks invånare inom en radie av 30 kilometer från flygplatsen. Motsvarande siffra för en gemensam flygplats i Nordmaling är cirka 8 procent.

Cyklande pojke påkörd

NORDMALING: En nioårig pojke, hemmahörande i Håknäs, skadades vid en trafikolycka på onsdagen.

En bil kom körande förbi Håknäs Handel, en och en halv mil norr om Nordmaling, när pojken plötsligt kom utcyklande från en gårdsplan.

Bilisten hann inte bromsa och pojken cyklade rakt in i sidan, vid vänster framskärm, på bilen.

Polisen antar att pojken flög upp på bilen, eftersom framrutan krossades.

Nioåringen var chockad och hade skrubbsår i pannan. Han fördes till regionsjukhuset i Umeå. Jourhavande kirurg uppgav på onsdagskvällen att han mädde bra.

Vårdbiträden fick vidareutbildning

NORDMALING: 17 kvinnliga vårdbiträden i Nordmaling har genomgått en tio veckor lång vidareutbildning inom sitt yrke.

Som kursledare har anlitats vårdgymnasiet, Umeå, genom sina lärare Anki Andersson och Berit Bjuhr.

Vid en högtid under torsdagen erhöll kursdeltagarna sina betyg.

Samtliga vårdbiträden är fast anställda vid Nordmalings kommun och under utbildningstiden har deras arbetsuppgifter skötts av vikarier, som trätt in genom statliga utbildningsvikariatspengar.

• Vållutbildade vårdbiträden med sina lärare. Sittande fr v: Ulrika Edlund, Anneli Kinnunen, Eva Olofsson, Ann-Charlotte Häggglund, Viktoria Andersson, Majken Eriksson. Stående: Anki Andersson och Berit Bjuhr, båda lärare, samt Birgitta Kurunen, Rakel Bolinder, Margareta Björklund, Astrid Norberg, Åsa Brömster, Gun-Britt Holmberg, Maria Persson, Eivor Jonsson, Carine Ahlfeldt, Elvy Lindberg.

Garage och bil förstördes

NORDMALING: Natten mot lördagen utbröt en brand i ett fristående garage i Norrfors. Garaget totalförstördes, liksom en bil som stod parkerad där.

Brandkåren, som var på plats strax före klockan 02.00, lyckades hindra branden från att sprida sig till bostadshuset fem meter från garaget. Även ett större garage i närheten klarade sig helt från branden.

Orsaken till branden är okänd. På måndagen inleds brandteknisk undersökning.

Distriktssköterskor kritiska

"Detta är början till nedrustning"

NORDMALING (VK)

— Neddragning av distriktsskötersketjänsterna i Nordmaling är en början till nedrustning av omvården som drabbar främst de svaga i samhället. Det anser kritiska distriktssköterskor i Nordmaling om beslutet att ta bort två tjänster.

— Nedsänkningen rimmar illa mot tidigare politiska beslut, anser de och hänvisar bland annat till en utredning beställd av socialstyrelsen 1992.

Arbetsuppgifterna för de distriktssköterskor som blir kvar efter det att två tjänster försvinner vid läkarstationen i Nordmaling

blir till stor del akut sjukvård. Därmed minskar avsevärt möjligheten till hembesök hos barn och äldre. En arbetsuppgift som i omgångar förts fram av politiker som mycket viktig och som nyligen antagits i landstingets principprogram.

— För att klara denna viktiga uppgift krävs minst ytterligare en tjänst, säger Eva Törner, företrädare för SHSTF i Nordmaling. Hon anser att distriktssköterskorna måste vara 8,5 tjänster och inte föreslagna 7,23 tjänster.

• Inte prioritera bort

— Akutjukvården kan vi ju inte prioritera bort, säger hon och beskriver situationen.

Den största orsaken till kritiken ligger i att distriktssköterskorna helt enkelt inte hinner med de ar-

betsuppgifter som ålagts de fem tjänsterna med områdesansvar.

— Vi har sedan nyår sett konsekvenserna av att det fattas personal och då framgår det tydligt att vårt arbete med akutsjukvård till mycket stor del tar bort möjlighet att göra hembesök hos barn och gamla, fortsätter hon och får medhåll av kollegan Anita Wikman.

• Pressad arbetssituation

Båda är ense om att nedsänkningen främst drabbar en mycket svag grupp av människor i samhället. Personalen får en pressad arbetssituation och svårt att prioritera.

— Är det så här politikerna har tänkt? undrar de.

ANDERS WIKMAN

Nordmalings IF bäst i Kiruna

Nordmalings IF A-polikar handboll hade i helgen stora framgångar i samband med HK-Cupen i Kiruna. Gräbnarna gick efter sex matcher oöfsegrande genom turneringen och tog därmed hem utslaget av Års-Hans-Otoren Nystrom Respekt i finalen. Nordmalings IF vann 16-10. Nordmaling - Nordby, Norge 19-4. Nordmalings IF - Tromsø, Norge 19-6. Semifinal: Nordmalings IF - Kiruna 14-11. Final: Nordmalings IF - Bardub, Norge 11-5.